N°. 120. 1846.

VLISSINGSCHE COURANT.

Woensdag 7 October.

De uitgave dezer Courant geschiedt geregeld driemaal per week. De prijs van het abonnement is voor drie maanden f 2,25, en franco per post f 2,50. Advertentien worden geplaatst à 20 Ct. de regel, uitgezonderd Huwelijks-, Geboorte- en Doodbekendmakingen, waarvan de prijs van 1 tot 6 regels f 1,20 is, en voor elken regel daarboven 20 Ct., behalve 35 Ct. zegelregt voor iedere plaatsing. Men abonneert zich bij alle Boekhandelaren en Postdirecteuren in het Rijk. Brieven franco.

NIEUWSTIJDINGEN.

ITALIE.

ROME, den 21. September. De paus schijnt met de ...ers niet zeer ingenomen. Hij vervoegde zich dezer ... om middernacht, in een onzer monnikenkloosters. ... wilde hem eerst niet binnen laten, doch toen hij zich ... maakte, opende men de poort. Hij wilde al de monniken bijeen hebben. Zij kwamen de een na den an-..., doch er ontbraken er zes, *die uit wandelen waren, dat het zoo warm weder was.* De paus was hiermede ...tevreden en deed hen naar een strafklooster verhuizen.

DUITSCHLAND.

HAMBURG, den 1. October. De *Börsenliste* deelt be-...ten mede nopens de zeeslang, uit Sunds-Pfarrhof van ... 31. Augustus, en van Bergens Stiftstidende van den ... September, volgens welke vele menschen dit fabel-...ig dier tusschen de eilanden Sartoroe, Loeroe en Tosoe ...den hebben. Het dier kwam uit de Zond; de kop ge-...k naar een scheepsboot (*Fahrmannsboot*), en achter den-...en verhieven zich 3 à 5 boogen, ieder een paar vade-... lang. Het dier zwom sneller, dan eene roeiboot voort-.... Zoo zag zekere *Daniel Salomonsen* dit dier des mor-...s vroeg, en om 11 ure, toen hij afwezig was, hoorde ...e vrouw een geruisch in zee en zag met hare twee ...deren het dier naar het noorden zwemmen; het was ... nabij de kust, dat de golven naar den oever liepen, ...n als bij de vaart van eene stoomboot. Het dier was ...ier bruin, van onderen licht gestreept, en scheen ... vademen lang. Ook te Björnefiord zou het dier ge-...n zijn.

ENGELAND.

LONDEN, den 1. October. Treurige tijdingen zijn dezen ...dag uit Ierland aangekomen. Er is ditmaal bloed ge-...rd. Verhongerde benden zijn in aanraking gekomen ... de troepen, die, om ernstige buitensporigheden te ...komen, zijn genoodzaakt geweest gebruik te maken van ...e wapens. De omstandigheden over dit droevig conflict ... nog onvolledig. Het volgende wordt in de tweede edi-... van de *Morning-Chronicle* afgekondigd: Men schrijft ... Waterford, 29. dezer: « De post die uit Dungarvan komt, ...ngt de tijding, dat de troepen gisteren namiddag in deze ...d op het volk geschoten hebben. Verscheidene perso-...n zijn gekwetst; twee zijn dezen morgen aan hunne won-...n gestorven. De dragonders zijn met steenen overvallen ...worden. De menigte heeft zich vervolgens naar de woning ... den heer *Usher van Cappa* begeven, die zij aange-...ld heeft. Geheel het land tusschen deze stad en Cork is ... eenen verschrikkelijken staat van verbittering. Men ziet ...epen op alle wegen. God weet hoe deze opstanden, ... door de ellende veroorzaakt zijn, een einde zullen ...men.

NEDERLANDEN.

— De heer *K. van Hulst*, door het provinciaal hof van ...erijssel veroordeeld tot twee jaren gevangenzetting wegens ... uitgeven eener beoordeeling der Troonrede in den ...litischen Snelwagen*, had zich tot den koning gewend ... van Z. M. gratie te verzoeken. *Wy vernemen thans, ... dit verzoek is gewezen van de hand.*

— Den 27. September gaf de Hr *A. van Bevervoorde* ... 52e. nommer van *Asmodée* in 't licht, waarmede de eer-...e jaargang van dat geestigste onzer bladen voltooid werd. ...j zijn begaan met 's mans lot, doch verheugen ons ... zijne moedige houding, wanneer wij lezen:

« De gezigteinder wordt somber voor ons. De H. Raad ...ft de zaak van onzen verantwoordelijken redacteur nog ... beslist, en reeds ziet hij zich bedreigd met twee nieuwe ...-processen.

« 't Blijkt dat men hem tot zwijgen wil brengen, door ... middelen welke eene buigzame wet en een gedienstig pu-...k ministerie aan een bestuur verschaffen, dat zich niet ...aamt er misbruik van te maken.

« Doch men zal er niet in slagen. Zij die ons vervolgen, ...dat wij hun de waarheid durven zeggen, mogen beden-...n, dat de veroordeelende vonnissen, die zij tegen ons ...len verkrijgen, ons niet zullen doen zwichten. Integen-...l, die vervolgingen zijn zoo vele prikkels voor onze in-...ning. Hunne gewelddadigheid, hunnen vergramden ...t, hunne laaghartige vervolgzucht zullen wij te keer ...n, met den moed en de onverbiddelijke standvastigheid ... wij putten uit de overtuiging dat wij eene goede, eene ...lige zaak voorstaan, uit het vertrouwen op eene betere ...komst. Eenmaal gewis, wie weet hoe spoedig, zal de ... der wedervergelding aanbreken"

— Br. bestijgt in de *Drentsche Cour.* (79.) weer zijn oude ...paard, en trekt te velde tegen de losbandige drukpers ... ware die niet door de ergerlijkste uitmergeling van een ...trouw, goedaardig volk uitgetergd.

Die Drentenaar moest toch weten dat een ontwaakte ...uw een heel ander geluid geeft als een zatgevreten ...aap.

'S HERTOGENBOSCH, den 1. October. De ingenieur ...men uit Zeeland afgevaardigd, waarvan wij in ons vo-...nummer gewaagden, zal, naar men zegt, zich reeds ...heden af, in deze stad vestigen, ten einde het op-... te houden over de aan te vangene werkzaamheden ... den Zeeuwsch-Limburgschen spoorweg. Aanzienlijke gronden zullen hiertoe worden onteigend, doch de plannen gaan zeker door.

MIDDDELBURG, den 5. October. Wij vernemen, dat dezer dagen de projecten voor de *bruggen*, aan de overgang der Oosterschelde en der Maas, ontworpen door den ingenieur *Rennie*, van Londen, alhier zijn ontvangen; dezelve worden door deskundigen als *meesterstukken* der bouworde beschouwd; men weet dat voornoemde plaatsen de eenige rivieren of vaarwaters zijn, welke de spoorweg van Middelburg naar Maastricht door middel van bruggen zal passeren, en dat de beroemde ingenieur *Rennie* de belangen dier spoorbaan op zich heeft genomen.

Aan het te dezer stede gevestigde bureau dier onderneming, zoo wel als op het veld langs de gansche spoorweglijn, is men ijverig werkzaam: eenige ingenieurs met een aanzienlijk getal landmeters zijn met de opmetingen belast.

De heer *d' Harcourt c. s.*, welke voor deze belangrijke zaak sedert twee maanden aan het vasteland doorbragt, is eergisteren weder naar Londen vertrokken, doch kan, zoo men zegt, spoedig alhier terug verwacht worden.

— Naar wij vernemen zal de landverhuizing uit ons vaderland in het aanstaande voorjaar met kracht worden voortgezet. 10.000 personen moeten zich reeds daartoe verbonden hebben.

GEMENGDE BERIGTEN.

Voor den Hertog van Wellington zal een yzeren standbeeld worden opgerigt. Idem voor zekeren Nederlandschen minister, en wel naar 't model, zooals de Tw. C. meent te weten, van dat, wat koning Nebucadnesar zag in zynen droom (Dan. II vs. 31—33). Eindelyk een, N.B. voor koning Leopold, van wegens zyne dappere daden (?). In de ridderordes was reeds lang de klad, zy zal nu ook wel komen in de standbeelden. « Als het zout smakeloos geworden is, waarmede zal men dan zouten?" — Men beweert, dat het geluid by het schieten met geprepareerd katoen, de gehoorzenuwen te sterk aandoet, en dat de menschheid, by de algeheele invoering van dit nieuwe buskruid, met totale doofheid zoude worden bedreigd. Daar de meeste natiën blind en stom zyn, ware het onvergeefelyk ze er nog doof by te maken. Maarschalk Bugeaud heeft, zooals de Paryzer Corsaire-Satan zegt, in Algiers een problema opgelost, namelyk, dat, om onophoudelyk te marcheren, zonder eene schrede voorwaarts te komen. — Volgens een brief uit Sourabaya (H. B. 4634) is de regent (inlandsch gouverneur) van Bandong medepligtig bevonden aan den moord van den ads. resident Nagell, en zou worden gestraft met — — — een pensioen van f 10.000 's jaars. De resident (EuropéSche gouverneur) Cleerens « durfde hem niet aan, pour des raisons van eigene veiligheid ! !" heet het. — Nederland is de politische Job van Europa. (A. C.) — Z. M. zal eerlang de residentie vaarwel zeggen, gedestineerd naar Luxemburg. — 12 Munsterlandsche oproerlingen, die zooveel dagloon begeerden dat zy konden bestaan, zyn te Munster opgebragt. — Er is een handelsverdrag geteekend tusschen Rusland en 't land van belofte (Nederl.) — De nieuwe patentaanslagen hebben eene groote schare de oogen doen overloopen. — De drukte met geldslaan te Utrecht is zoo groot, dat alle nieuwsgierigen worden teruggewezen.

HOOGE RAAD DER NEDERLANDEN.

STRAFZAKEN.

Zitting van den 23. September 1846.

Voorzitter, Mr. J. OP DEN HOOFF.

BELEEDIGING VAN DE TWEEDE KAMER DER STATEN GENERAAL. — WETTIG BEWIJS. — BEWIJSMIDDELEN. —

Art. 81 *der Grondwet.* — *Artt.* 1, 206, 227, 247, 427, 428, 436, 439, 440 *Strafvord.* — *Art.* 375 *Strafr.* — *Artt.* 2 *en* 4 *der wet van* 16. *Mei* 1829. — *Art.* 4 *van het besluit van* 24. *Jan.* 1814 (*Stbl.* No. 17).

Zaak van A. W. VAN BIEREN, uitgeefster der *Vlissingsche Courant.*

A. W VAN BIEREN, uitgeefster der *Vlissingsche Courant*, is in cassatie gekomen tegen een arrest van het Hof in Zeeland, van 29. Mei jl. waarbij bevestigd is een vonnis der Arrondissements-Regtbank te Middelburg, van 5. Maart jl., bij hetwelk zij is schuldig verklaard aan beleediging van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, door een in de *Vlissingsche Courant*, No. 138, van het vorig jaar geplaatst artikel, ten opschrift voerende: « *Een woord aan allen die hun vaderland liefhebben*, en te dier zake veroordeeld is tot betaling eener geldboete van f 150.

Uit het rapport, door den raadsheer VAN DER VELDEN, in deze zaak uitgebragt, is gebleken, dat er door den verdediger der req., in eersten aanleg en in hooger beroep, eene memorie is ingediend, waarin vijf middelen tot cassatie worden voorgedragen, als: I. schending van art. 1 Strafvord., op grond, dat de req. ten onregte veroordeeld is ter zake van het drukken van het geïncrimineerde artikel, dat haar niet is ten laste gelegd; II. schending van art. 427, jo. art. 428, artt. 436, 439 en 440 Strafvord., omdat zij veroordeeld zou zijn op onvolledig bewijs. Hier zou slechts eene bloote bekentenis bestaan en ten gevolge daarvan zou zij veroordeeld zijn; III. schending van artt. 206, 227, 247 Strafvord., omdat het Hof de veroordeeling niet alleen heeft uitgesproken, op grond van hetgeen ter teregtzitting is gebleken, maar dezelve ook heeft doen steunen op stukken, die buiten het geding waren, als hebbende men gebruik gemaakt van *Vlissingsche Couranten*, die niet ter teregtzitting waren overgelegd, om aan te toonen, dat die courant bij haar werd uitgegeven; IV. verkeerde toepassing van art. 375 Strafr., in verband met art. 2 der wet van 16. Mei 1829, 1°. omdat in het beklaagde artikel geen ligchaam of persoon bepaald wordt aangeduid, op welk of op wien de geïncrimineerde woorden konden worden toegepast; 2°. omdat daarbij geen *vice déterminé* ten laste gelegd wordt; 3°. omdat het in het arrest niet uitgemaakt is, of de beleediging boosaardig geschied is; en V. schending van art. 4 der wet van 16 Mei 1829, waarbij wordt vastgesteld, dat de bepalingen van artt. 2 en 3 dier wet het regt, om over de handelingen der openbare magten zijne gedachten te kunnen uiten en die te beoordeelen, geenszins zullen krenken, wanneer het vrijstaat te onderzoeken, of eene dergelijke beoordeeling beleedigend is, dat is, dat art. 4 geheel overbodig is te achten.

De verdediger der requirante, Mr. P. L. F. BLUSSÉ, heeft daarop het woord gevoerd als volgt:

« *Ed. Hoog Achtb. HH. Pres. en Raden!*

Wij beleven dagen van tweespalt en strijd in den lande. Aan de eene zijde van den kamp staan de tegenwoordige bewindslieden, gehandhaafd en geruggesteund door de wettelijke vertegenwoordiging des volks; aan de andere zijde bevindt zich de natie, die, steunende op de rede en haar vermeend goed regt, bij gebrek aan bescherming bij ligchamen, zich aan personen vastklemt.

Hier poogt men, onder de leus van handhaving der bestaande grondwettige voorschriften, de vrijgevigsten van deze als niet geschreven te doen beschouwen, of binnen enger kring te beperken en te beknibbelen. Dáár is de roep: uwe grondwettige voorschriften zijn ons niet voldoende, zij bestaan in strijd met de regten en de belangen des volks; wij hebben ter zelf-ontwikkeling behoefte aan andere, aan meer vrijgevige, en het behoud des lands hangt van de bevrediging dier behoefte af. Ziet daar den strijd in grove trekken.

Een der afzonderlijke punten van geschil betreft de vrijheid der drukpers. Hier acht men die te uitgebreid en poogt die door bezwarende bepalingen, afschrikkende maatregelen en bedreigingen te doen inkrimpen en te besnoeijen. Dáár wil men niet alleen behouden wat is, maar acht de bestaande grenzen te eng, en roept luide, ja toont met kracht van redenen aan, dat zulke vrijheid als bestaat, een naam zonder daad, hersenschim of goochelspel is.

Zou het wonder zijn, Pres. en Raden! zoo dáár, waar het de uitlegging en toepassing der thans bestaande wettelijke bepalingen nopens de drukpers geldt, inwendige begeerte, *hier* naar beperking, *daar* naar uitbreiding harer vrijheid, beide partijen somtijds van het regte spoor bragt? Zou het bevreemding baren, indien, en aan de eene zijde zucht tot onderdrukking der drukpers in de bestaande wetten reeds meer beperking aanwezig zag, dan daarin te vinden is, en, aan de andere zijde, behoefte om van meerdere vrijheid gebruik te maken, zich de bestaande grenzen als niet zóó eng voorspiegelen deed?

Gewis niet, zoo iets ligt in den aard der dingen, d. i. hier, in den aard der menschelijke zwakheid, men ziet en gelooft ligt, hetgeen men wenscht en begeert.

Doch boven die zwakheid behoort de regter, wiens eerste bestanddeel onpartijdigheid is, verheven te zijn. Hij kent geene partijen, geene personen, medegevoel noch afkeer. Hij vraagt, koel en hardvochtig: Is het wettige bewijs voor de door u gestelde daadzaken aanwezig, ja, dan neen? Zoo ja, passen die wettig bewezen daadzaken volmaakt op de wet, ja dan neen? En het even koele en hardvochtige antwoord op die vragen is hetgeen tusschen veroordeeling en vrijspraak beslist.

Die onpartijdigheid verloor het Hof van Zeeland, op het voetspoor der Regtbank te Middelburg, in de zaak, waarin wij heden optreden, uit het oog. En regters en raadsheeren lieten zich door het Openb. Min., dienaar van hen, die meer beperking der drukpers verlangen, verleiden, om de bestaande beperking op daadzaken toe te passen, welke volgens de wet dáár buiten liggen, en alzoo straf uit te spreken op hetgeen, waartoe een ieder geregtigd is.

Daarover komen wij klagen bij u. Daarvoor verlangen wij herstel van u. Verzocht om die klagte en dat verlangen heden te ondersteunen, zie ik mijne taak hoogst vereenvoudigd door de uitmuntende memorie, welke de geachte pleiter van eersten aanleg en hooger beroep bij de stukken gevoegd heeft.

Daarin zijn met kortheid, helderheid en kracht vijf middelen van cassatie uiteengezet, die allen, als om strijd, elk om zijnent wille, vernietiging van 's Hofs arrest vorderen. De drie eersten betreffen den vorm, met andere woorden de wijze, waarop het Hof de aansprakelijkheid der requirante voor het aangeklaagde artikel als bewezen aannam. Inderdaad, Pres. en Raden! de slordigheid, waarmede deze zaak door het Openb. Min. bij Regtbank en Hof behandeld is, alsof het bij *sulke* zaken er zoo naauw niet op aankwam om op het wettelijk bewijs te letten, is voorbeeldeloos! Het is of men er eene gloriole insteldo, zelfs zonder dat, slechts veroordeeling van den regter te vragen te hebben, om die te erlangen! Die slordigheden, want ik weet er geen anderen naam voor, zullen u reeds voldoende stof tot vernietiging van 's Hofs arrest geven. De twee laatste middelen betreffen daarentegen de qualificatie der op zoo onwettige wijze als bewezen aangenomen daadzaken. Tot een derzelve, d. i. tot het 4e middel, zal ik mijne rede beperken, niet omdat ik aan de voorafgaande en het volgende minder waarde hecht, maar omdat, na de reeds ingediende memorie, dit middel mij voorkomt het eenige te zijn, dat welligt door meer uitgebreide en mondelinge toelichting nog zoude kunnen gebaat worden. Ik zal mij daarbij zoo veel mogelijk onthouden van hetgeen naar herhaling kan zweemen van hetgeen de memorie reeds inhoudt.

Het middel dan, hetwelk ik mij voorneem nader toe te lichten, heet: verkeerde toepassing van art. 375 C. P., jo art. 2 der wet van 16. Mei 1829 (*Stbl.* No. 34), en schending van art. 81 Grondwet.

Het Hof heeft, zijn zegel hechtende aan het vonnis der Regtbank, de requirante schuldig verklaard aan het wanbedrijf, in deze artikelen omschreven, d. i. het toebrengen van smaadredenen en beleedigende uitdrukkingen, die geenerlei te-laste-legging van eene bepaalde en omschrevene daad, maar van aangeduide ondeugden behelzen, geplaatst in een gedrukt geschrift, dat verspreid en in omloop is gebragt, zijnde zulks aangedaan aan een staatsligchaam, uit meer dan één persoon bestaande.

De daadzaken, die tot deze veroordeeling aanleiding gaven, waren, dat de requirante had doen drukken de navolgende zinsnede, voorkomende in een artikel in de *Vlissingsche Courant* van 18. Nov. 1845, getiteld: « Een woord aan allen die hun vaderland liefhebben," onderteekend met de letter X: « maar wat zoude de natie nog van eene Kamer kunnen verwachten, wier meeste leden steeds toonen, dat het hun slechts om één doel te doen is

en dat doel is geld; die zich niet beschouwen dáár geplaatst te zijn om de natie tot een bolwerk te verstrekken, maar in het lidmaatschap der Kamers slechts eenen trap meenen te zien, langs welken zij, door het gouvernement lafhartig te believen, al hooger en hooger kunnen kruipen, ten einde voor zich zelven en hunne familie een lekker geregt uit de staat-keuken te bekomen; zoodanig is, met slechts zeer weinige gunstige uitzonderingen, het gedrag onzer opgedrongen vertegenwoordigers," terwijl in genoemd artikel, vier regels verder, de zinsnede aanvangt: « De ministers, gerugsteund door hunne Tweede Kamer, mogen zulks oordeelen."

Bij de memorie, Pres. en Raden! is aangetoond, dat die woorden onderscheidene kenmerken missen, die de gemelde artikelen der wet vereischen.

Ik zal, bij referte tot de memorie omtrent de overige, mij slechts tot het ontbreken van een vereischte bepalen,

Gij merkt, dat de stof onzer rede hoe langer hoe meer begint in te krimpen.

En toch zal er heel wat te zeggen vallen.

Dit eene vereischte is: dat de smaadredenen en beleedigende uitdrukkingen moeten behelzen de imputatie eener aangeduide ondeugd *aan een bepaald ligchaam*, en zelfs aan een *bepaald aangewezen ligchaam.*

In de 1e plaats dus: de art 375 C. P. en 2 der wet van 1829 vereischen dit dubbele kenmerk; en, in de 2e plaats, dat dubbele kenmerk wordt in de aangehaalde zinsnede niet gevonden.

In de 1e plaats. – Art. 375 straft *injures ou expressions outrageantes insérées dans les écrits imprimés, qui auraient été repandus ou distribués.* Doch het artikel straft niet alle dezulken. Neen, zij moeten bevatten l'i m p u t a t i o n d'u n v i c e d é t e r m i n é, *welke gerigt is tot een persoon, hoedanig die dan ook zy, un individu quelconque*, dit blijkt uit een zamenhang van art. 375 met 367, het eerste toch is het vervolg van het laatste. Terwijl in art 367 wegens *calomnie* gestraft wordt: *qui aura imputé à un individu quelconque des faits*, enz., zoo zegt art. 375, dat, volgens dat artikel, niet gestraft wordt *l'imputation*; doch altijd *l'imputation* à UN INDIVIDU. – *L'imputation à un individu*, de te-lastelegging of beter nog de aanrekening van iets *aan iemand*; het stellen hier van zekere ondeugd op iemands rekening, iets ondenkbaars zonder lijdenden persoon, d. i. zonder persoon, op wiens rekening die ondeugd gesteld wordt, even als beleediging ondenkbaar is zonder beleedigde.

Van dáár dan ook, dat dit individu *bepaaldelyk* aangeduid moet zijn, dat duidelijk moet blijken, tot *welk* individu die beleediging gerigt is, *welk* persoon zich die beleediging noodwendig en zonder twijfel aan te trekken hebbe. Anders toch verliest de beleediging haar karakter; zij is onschadelijk geworden, want zij treft niemand; zij houdt op te zijn een *délit contre une personne*, hoedanigen alleen in dat chapitre gestraft worden. Geene vermelding, dus van het bestaan eener ondeugd, zonder juiste aanduiding van een bepaald individu, kan aanleiding geven, dat eenig individu, op wien welligt die ondeugd kleeft, zich die vermelding aantrekke, en over *injurie* klage. De *injurie* bestaat eerst dan, wanneer bepaaldelijk een persoon is aangewezen, waaraan men duidelijk die ondeugd toegerekend heeft. Dit is dan ook voldingend aangetoond en aangenomen door dezen Raad, in de zaak der *Arnhemsche Courant* en het Leidsche postkantoor.

Art. 2 der wet van 16 Mei 1829 nu breidt de bepaling van dit art. 375 uit tot het geval, dat zekere ondeugd niet aan een individu, maar aan eene autoriteit of ligchaam, uit meer dan een persoon bestaande, toegerekend is, al zij ook geen persoon uitdrukkelijk aangeduid. In plaats van het individu, treedt dus hier de autoriteit of het ligchaam op. Al wat zoo even omtrent het individu gezegd is, geldt dus nu omtrent het ligchaam. Gelijk bij art. 375 moet aangeduid kunnen worden, dat de te-last-legging een *individu* treft, en wel uitdrukkelijk *welk bepaald individu*, zoo wordt hier vereischt, dat zij *tegen een ligchaam, en tegen een bepaald en zeker aangeduid ligchaam* gerigt is.

Het dubbele kenmerk van het wanbedrijf van art. 375, jo. art. 2 der wet van 1829 is dus: 1o. dat aan een ligchaam zekere ondeugd toegerekend wordt; en 2o. dat dit ligchaam *bepaald* aangeduid wordt.

Dit dubbele vereischte nu mist de aangeklaage zinsnede.

Tot het betoog daarvan gaan wij

In de 2e plaats over.

En nu aldaar ad 1um. *De hier vermelde ondeugd wordt aan geene autoriteit of ligchaam aangerekend.*

Zij treffen personen, ongenoemde personen, de meeste leden eener Kamer.

Leest, Pres. en Raden! de aangeklaagde zinsnede, en gij zult het volkomen bewaarheid vinden. Dáár staat: « dat de meeste leden der Kamer stegds toonen, dat het hun slechts om een doel te doen is, en dat dit doel geld is;" dáár staat: « dat die meeste leden zich niet beschouwen dáár geplaatst te zijn, om de natie tot een bolwerk te verstrekken, maar in het lidmaatschap der Kamer slechts een trap meenen te zien, langs welken zij, door het Gouvernement lafhartig te believen, al hooger en hooger kunnen kruipen, ten einde voor zich zelve en hunne familie een lekker geregt uit de Staats-keuken te bekomen." Ziet gij, aan de meeste leden, niet aan het ligchaam wordt dat alles verweten. En zoo gij twijfelen kondet aan hetgeen duidelijker is dan duidelijk, leest dan nog verder voort, en gij zult onmiddelijk daarop, als de proef op de som, vinden: « zoodanig is, met slechts zeer weinige uitzonderingen, het gedrag onzer opgedrongen vertegenwoordigers." Een nieuw bewijs, dat geen ligchaam van vertegenwoordiging, maar alleen sommige leden van dat ligchaam aangetast worden.

Ja, daarvan was de Regtbank zelve zoo zeer overtuigd, dat zij, na de overweging, waarin gelezen was, dat in gemeld nommer der *Vlissingsche Courant* de aangeklaagde zinsneden gevonden worden, laat volgen:

« *Overwegende*, dat in de bovenstaande bewoordingen AAN DE LEDEN *van de Tweede Kamer der Staten-Generaal*, MET UITZONDERING VAN EENIGEN, wordt te laste gelegd, enz." wat de Regtbank uit die woorden meende te moeten lezen.

En toch liet de Regtbank, even karig in overwegingen als mild in het uitdeelen van straf, onmiddellijk daarop volgen: « dat dit feit derhalve moet gequalificeerd worden: smaadredenen en beleedigende uitdrukkingen, behelzende te-last-legging van ondeugden, *aangedaan aan een Staats-ligchaam*, uit meer dan een persoon bestaande.

Hebt gij immer grooter tegenstrijdigheid gehoord; aan de leden, met uitzondering van sommige, aan de meeste leden dus wordt iets ten laste gelegd, *at qui ergo*, is die te-laste-legging aangedaan aan *het ligchaam.*

En dat wel, daar de Regtbank aanneemt, dat hier de leden der Tweede Kamer bedoeld zijn, in lijnregten strijd met art. 81 Grondwet. Ik dring op de schending van dit art. aan. Bij de memorie wordt zij niet opgenoemd, zij luidt vreemd, maar het zal niet moeijelijk zijn haar weg te redeneren. Dáár lees ik, dat die Kamer, dat Staats-ligchaam, bestaat uit 58 leden, en niet, gelijk Regtbank en Hof schijnen te meenen, uit de meeste dier leden, of uit die leden, met uitzondering van eenigen, dus niet minder dan 58. Volgens hen toch is eene te-laste legging aan de meesten, eene te-laste-legging aan het Staats-ligchaam. Volgens hen staat dus die Kamer gelijk aan de meeste, dat is, eenige dier leden, bestaat dus daaruit, en niet, gelijk art. 81 Grondwet zegt, uit 58 leden, geen enkel minder.

Maar al bestond dat artikel der Grondwet niet, of al was het ligchaam, van welks leden hier sprake is, de Tweede Kamer niet, de ongerijmdhid zou blijven.

Dat komt er van, wanneer men op het gebied der logica springstokken gebruikt. Hadde de Regtbank van de aanname, dat aan de meeste leden ondeugden te laste gelegd waren, tot de qualificatie daarvan als te-laste-legging aan het ligchaam eene brug van overwegingen pogen te bouwen, zij was niet overgekomen.

Maar juist daarom had zij van den overtogt moeten afzien.

Ik bid u, Pres. en Raden! beproeft het vrij, of gij voor de stelling der Regtbank *de meeste deelen = aan het geheel* bewijs zoudt kunnen vinden. Beproeft het, doch dit zeg i k u, dat dit bewijs moet gevonden worden, zoo de wet hier passen zal, op de daadzaken.

Art. 2 toch wil, dat beleedigende uitdrukkingen alleen dan strafbaar zijn, zoo zij te-laste-legging van eene bepaalde ondeugd *aan een ligchaam* inhouden, en hier betreft die te-laste-legging, de Regtbank erkent het, slechts *de meeste leden* van dat ligchaam.

En men trachte die gaping toch niet aan te vullen, door te zeggen, dat de besluiten van dat ligchaam door de meerderheid geregeld worden, en daaruit het gevolg te trekken, dat eene te-laste-legging aan de meeste leden ook te-laste-legging aan het ligchaam is. Want ik zou antwoorden:

a. dat die gevolgtrekking ten eenemale mank gaat;

en *b.* dat de requirante wel aansprakelijk is voor hetgeen zij drukte, doch niet voor de gevolgtrekking, die een ander daaruit verkiest te halen,

Ad *a.* *Het is onwaar, dat, daar de besluiten van een zeker ligchaam door de meerderheid geregeld worden, die meerderheid het ligchaam zou zyn.*

Dat de besluiten door de meerderheid geregeld worden, is een gevolg der inwendige orde van dat ligchaam, welke zegt, dat bij meerderheid van stemmen beslissingen zullen genomen worden, met andere woorden, dat de beslissingen der meerderheid zullen gehouden worden voor de beslissingen van het ligchaam. – *Zullen gehouden worden.* Ziet gij, het is eene juridieke fictie, gegrond zoowel op de eeuwige waarheid, dat de magt bij de menigte is, als op de onmogelijkheid, om anders bij verschil van meening tot beslissing te geraken.

Doch die fictie gaat niet verder dan haar onderwerp, nam., dat de beslissingen der meeste leden, beslissingen van het ligchaam zijn. Zij gaat niet verder; dat is, daardoor zijn de meeste leden het ligchaam niet geworden. En dit is speciaal waar bij de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, tegen wie de Regtbank de imputatie gerigt acht, want ofschoon art. 103 der Grondwet zegt, dat alle besluiten bij volstrekte meerderheid worden opgemaakt, zoo blijven wij daarnevens in art. 81 lezen, dat die Kamer uit 58 leden bestaat.

Als ik dan nu zeg: de meeste leden der Tweede Kamer zijn burgemeester of ambtenaar van het Openb Min., zeg ik dan, dat de Kamer burgemeester of ambtenaar van het Openb. Min. is? Als ik zeg: de meeste leden der Kamer voeden zich in den *Maréchal de Turenne* of in de *Twee Steden*; zeg ik dan, dat de Kamer zich dáár voedt? Als ik zeg: de meeste leden der Tweede Kamer hebben eene vrouw, zeg ik dan, dat de Kamer zich aan zovoudige bigamie schuldig maakt, of liever, ik vergis mij, dat de Kamer er eene vrouw op nahoudt? Immers neen.

Tot zulke ongerijmde gevolgtrekkingen kunnen dan ook alleen zij geraken, die de overwegingen overbodig achten, d. i. meenen niet noodig te hebben reden van hun gevoelen te geven.

Maar zoo dan ook, wanneer ik zeg, dat de meeste leden toonen, dat het hun slechts om een doel, namelijk geld, te doen is, zeg ik dan, dat het der Kamer alleen om geld is te doen? wanneer ik zeg: dat de meeste leden zich niet beschouwen dáár geplaatst te zijn, om de natie tot een bolwerk te verstrekken, zeg ik dan, dat de Kamer dit zoo beschouwt? En als ik verder zeg: dat integendeel die meeste leden in het lidmaatschap der Kamer slechts een trap meenen te zien, langs welken zij, door het gouvernement lafhartig te believen, al hooger en hooger kunnen kruipen, ten einde voor zich zelve en hunne familie een lekker geregt uit de staats-keuken te bekomen, zeg ik dan dat de Kamer in het lidmaatschap (*o non sens!*) van haar Kamer dien trap meent te zien enz., ten einde voor zich (Kamer), en let wel, voor de familie van haar (Kamer) dat geregt te bekomen? Immers evenmin. Neen, ik ben verre van met dat artikel, welks schrijver niet alleen aan mij, maar ook aan de requirante volkomen onbekend is, ingenomen te zijn, maar zulke ongerijmdheden bevat het niet.

Ad *b.* Maar al ware die gevolgtrekking gegrond, *de req. is niet aansprakelijk voor het gevolg, dat een ander uit hare woorden trekt, maar voor hare woorden alleen.*

Ware het anders, wie zou iets durven zeggen of schrijven, zoo hij niet alleen aansprakelijk ware voor hetgeen hij sprak of schreef, maar voor de gevolgtrekkingen, die anderen, scherpziender dan hij, daaruit wisten af te leiden, en alzoo de regel, dat elk slechts verantwoordelijk is voor zijne eigene daad, hier toepassing miste.

Indien een ander uit mijne gezegden eene gevolgtrekking maakt, ben ik dan voor die gevolgtrekking, die hij maakte, verantwoordelijk? Immers neen, die gevolgtrekking is niet mijne daad, maar de zijne. Art. 4 van het besluit van den Souvereinen Vorst, van 24. Jan. 1814 (*Stbl.* No. 16) zegt alleen: een ieder is verantwoordelijk voor hetgeen hij drukt, schrijft of uitgeeft. Tot de woorden, die ik drukte, bepaalt zich mijne verantwoordelijkheid. Voor die sta ik teregt, voor geene anderen; die, en die alleen moet de regter onderzoeken, of zij op de wet passen. En als de wet nu alleen straffe bedreigt, wanneer aan een ligchaam eene ondeugd is te laste gelegd, dan ben ik straffeloos, zoo ik slechts aan sommige of de meeste leden van dat ligchaam die ondeugd toereken, al ware het, dat een ander, na betoog der stelling, dat *de meeste deelen = het geheel*, tot de gevolgtrekking kwam, dat de Kamer dan ook diezelfde ondeugd bezitten moest.

Gij ziet het, Pres. en Raden, de gaping tusschen de hier aanwezige daadzaken en de wet is niet aan te vullen; het verschil tusschen de meeste leden en het ligchaam is niet weg te cijferen. Daaruit blijkt, dat de wetgever eene vervolging als de onderwerpelijke niet gewild heeft, en teregt: waarom toch wordt te-lastelegging van ondeugden gestraft? Immers om personen tegen het leed en nadeel, daardoor te lijden, te vrijwaren. Wij zagen in ons 1e deel, dat onze wetgever aan art 375 C. P. door art. 2 der wet van 1829 eene uitbreiding gaf. Hebt gij er op nagedacht waarom? Omdat dit doel, het beveiligen nam. van personen tegen zulke aantijgingen, door art. 375 C. P. niet genoegzaam bereikt werd; want, zoo de imputatie gerigt wierd, niet tegen individuën, maar tegen eene verzameling van individuën, tegen een ligchaam uit meer dan een persoon bestaande, dan moest zij volgens dit art. straffeloos blijven. En toch werd daardoor aan personen, aan de leden van dat beleedigde ligchaam, leed en nadeel berokkend, want, ofschoon zij niet onmiddellijk aangeduid werden, waren zij, de leden van dat ligchaam, toch evenzeer beleedigd, daar zij deelen uitmaakten van een beleedigd geheel.

In die leemte heeft art. 2 der wet van 16. Mei 1829 voorzien; dáár staat, dat, al worden geene bepaalde personen opgenoemd, eene beleediging, vallende in de termen van art. 375, toch gestraft zal worden, zoo de te laste-legging tegen eene autoriteit of ligchaam van meer dan één persoon gerigt is.

Maar ziet gij, zoo die te-laste-legging nu niet dat ligchaam, maar alleen de meeste leden treft, dan zijn geene bepaalde individuën gekwetst, want zij zijn noch aangeduid, gelijk art. 375 wil, noch vloeit de beleediging van individuën als deelen van een geheel voort uit de beleediging van dat geheel; want aan het geheel werd niets verweten.

Aan de meeste leden werd iets te laste gelegd, dus niet aan allen, niet aan het geheel; het lidmaatschap op zich zelf is dus niet bezoedeld; en wie onder die meeste leden behooren, werd niet te kennen gegeven.

De reden der straf is dus vervallen.

De gedrukte woorden grieven of pijnigen niemand, dan hem, die inwendig gevoelt, dat de schoen hem past; en dat daartoe de drukpers niet aangewend mogt worden, heeft nog niemand durven beweren.

Doch ad 2um., al konde eene imputatie aan de meeste leden van een ligchaam, imputatie aan het ligchaam zijn, *dan zou toch moeten kunnen aangetoond worden, dat die imputatie een bepaald aangewezen ligchaam trof*; want, gelijk in de 1e plaats werd aangetoond, vereischt art. 2 der wet van 16. Mei 1829 evenzeer de aanduiding van een bepaald ligchaam, als art. 375 C. P. die van een bepaald individu vordert.

En nu geven wij bij dit punt eens het overige toe, dat de imputatie *in casu* een ligchaam treft; maar nu is de vraag, welk ligchaam dan? En die vraag is uit het aangeklaagde artikel niet te beantwoorden.

Dáár wordt toch gesproken van de meeste leden eener Kamer; ik vergis mij, vergetende, wat ik voor een oogenblik toe zou geven, er wordt dáár gesproken van eene Kamer, van eene Kamer der Volksvertegenwoordiging, gelijk uit den zamenhang van alles blijkt, doch van welke? De Grondwet toch leert ons, dat er twee zoodanige zijn. Van welke nu is hier sprake? Het is met geene mogelijkheid uit te wijzen. Ja zoo weinig, dat Publ. Min. en Regtbank, die elk evenzeer in den blinde moesten rondtasten, daaromtrent verschilden.

Het Publ. Min. wist geene keus te doen, en nam daarom partij voor beiden op. Volgens hem betrof de imputatie de geh[…] Volksvertegenwoordiging, dus beide Kamers.

De Regtbank, die toch zóó duidelijk slechts van leden van e[…] Kamer las, schijnt dit voorbeeld niet te hebben kunnen volgen […] koos uit beide de tweede. Waarom, is onbekend.

Moest die blinde keus eene feitelijke aanname heeten, de Hoo[…] Raad zou daarop niet terug kunnen komen, doch dat kan imm[…] het geval niet zijn. Die keuze behoort tot de appreciatie van […] feiten, over welker bewijs in de voorafgaande overweging spra[…] was. Die feiten bestonden hierin: dat de zinsneden van den d[…] gemelden inhoud bij de req. gedrukt waren. Tot de apprecia[…] dier feiten behoort, of zij te-laste-legging eener ondeugd inhoud[…] aan een bepaald aangeduid ligchaam, gelijk de wet vereischt.

En, nu heb ik ik U daartoe niets te vragen, dan de aangeklaag[…] zinsnede te lezen en te herlezen. Gij zult er niets in vinden, d[…] hetgeen even goed tegen de leden der Eerste als tegen die d[…] Tweede Kamer konde gerigt zijn.

En zoo dat het geval is, dan kan art. 2 der wet van 16. M[…] 1829 niet toepasselijk zijn.

Waar toch meerdere personen zijn, is te-laste-legging aan e[…] van hen, zonder aanduiding van wien, niet strafbaar, gelijk […] in zake der *Arnhemsche Courant* tegen het postkantoor te Leid[…] aannaamt. Welnu, zoo is dáár, waar meerdere Kamers zijn, […] laste-legging aan een van deze, zonder aanduiding van welke, eve[…] min strafbaar.

Waar meerdere personen aanwezig zijn, valt de uitlating: […] van hen is een dief, niet onder de wet. Welnu, zoo vallen, […] meer dan eene Kamer is, de woorden: *eene Kamer is omkoopba[…]* evenmin onder de wet.

Want de te-laste-legging moet een bepaald aangeduid ligcha[…] treffen, of de beleediging zweeft in de lucht, de te-laste-leggi[…] is onschadelijk, daar zij geen bepaald ligchaam kwetst en du[…] houdt te-laste-legging te zijn.

Ziet daar, Pres. en Raden! het betoog, dat wij ter nadere a[…] vulling en toelichting van een punt der ingediende memorie […] voorstelden U voor te dragen, geleverd.

Geene te-laste-legging of aanrekening van ondeugden aan de m[…] te leden van een ligchaam, zonder aanduiding van wie, valt […] de termen der wet en evenmin, al treft zij een ligchaam, zoo […] bepaaldelijk is aangeduid, welk.

Gij hebt het bemerkt, wij zijn niet tot U gekomen om uit[…] roepen: waar zou het heen, zoo wij niet drukken mogten, […] hier gedrukt staat! Wij zijn niet voor U verschenen, ten ei[…] de vrijheid der vertegenwoordigden om de gedragingen hunner v[…] tegenwoordigers te beoordeelen, en de kiezers op dier feilen o[…] merkzaam te maken, af te schetsen, als het noodzakelijk cem[…] van een constitutionelen Staat; of om klaagtoonen aan te heffe[…] dat, zoo zelfs dat niet geoorloofd ware, het oude Nederland wa[…] lijk niet meer bewoonbaar zou worden, voor wie bevordering […] algemeene ontwikkeling als het doel van elk maatschappelijk zam[…] zijn beschouwt! Neen, van dat alles hebben wij ons onthoude[…] daar dit partij-zucht kon doen vermoeden, en aan deze plaats […] voegde.

Wij kwamen alleen, met de wet in de hand, om aan te t[…] nen, dat zij, zoo als zij thans bestaat, de veroordeeling, die […] bestrijden, niet wettigt.

Aan haar ontleenen wij onze kracht, in haar vinden wij on[…] steun, van haar, door uwe onpartijdigheid toegepast, verwach[…] wij de overwinning.

Geene verklaring, waar en door wien ook afgelegd, of nog […] te leggen, *dat men in het belang der openbare orde, en tot handha[…] ving van het wettig gezag, eene veroordeeling verlangt*, kan bij […] eenigen invloed hebben. Want gij weet geene andere orde, […] die der wet. Want gij kent geene andere handhaving van […] wettig gezag, dan op wettige wijs."

(Den 7. Oct. aanstaande zal de adv.-gen. DEKETH in deze z[…] conclusie nemen.)

MENGELINGEN.

Eene les in de Algebra.

(GEEN VERDICHTSEL.)

G....., diep geleerd in de Algebra,
Die voor een moeilijk voorstel zat,
Gansch 't alphabeth van z tot a,
Van a tot z in werking had,
Wreef zich het hoofd. Ik sprak hem aan:
« Hoe, vriend! gij kunt het niet doen slaan?
« Dat zou ik niet van u verwachten."
Zijn antwoord was: « Wie 't ligt mogt achten,
« Ik zeg, dat met de hoog're magten
« Men zeer voorzigtig om moet gaan."

MIDDELBURG, 4 Oct. 1846. ADM. DE LIGNY, Az.

ADVERTENTIEN.

TE VLISSINGEN, BIJ A. W. VAN BIEREN.